

OLYMPSPORT

ZPRAVODAJ ČESKÉ NÁRODNÍ ASOCIACE
PRO OLYMPIJSKOU FILATELI - OLYMPSPORT **85**
ROČNÍK XXVII. - 1/1995

NÁRODNÍ
FILATELISTICKÁ
VÝSTAVA
PLZEŇ
1295-1995
6-8.5.1995

700
1837-1995
700 let města Plzně
DEN POŠTOVNÍ HISTORIE 1995
V PILSEN
PLZEŇ 1 ♦ 7.5.1995

35. PĚŠÍ RUK Z PLZNĚ V PEVNOSTI MOHUČ
V LETECH 1837-1847

PLZEŇ 1295-1995 + OLYMPSPORT '95

Na naší ukázce vidíte připravované návrhy některých výstavních materiálů. Samozřejmě nezůstane stranou ani OLYMPSPORT, jehož péčí budou k vidění dva různé OVS a zřejmě i dva celinové přitisky.

Atlanta 1996

OLYMPHILEX '96

NÁRODNÍ FILATELISTICKÁ VÝSTAVA
PLZEŇ 1295 - 1995
OLYMPSPORT
POB 13, 282 23, ČESKÝ BŘOZ

NÁRODNÍ FILATELISTICKÁ VÝSTAVA

PLZEŇ 1295 - 1995

VE DNECH 6./8.5.1995

50.VÝROČÍ OSVOBOZENÍ AMERICKOU ARMÁDOU

sále Domu kultury na Americké třídě (velmi blízko hl.nádraží). Ve 13.00 bude zahájeno SETKÁNÍ OLYMPSPORTU, které se uskuteční v seminární místnosti centra Britské rady, náměstí Republiky 12. Dostanete se tam, když u Domu kultury přejdete Radbuzu, asi dvakrát zahnete a jste na hlavním Plzeňském náměstí, a to je to, co potřebujete! (max.10 min.) Hlavním bodem programu bude přednáška doc.Jiřího Kössla - 70 let olympijského kongresu v Praze, a kromě běžných částí každého setkání, zpráv členů vedení apod. bude pochopitelně i možnost výměny.

Ve stejném objektu ve 14.00 začíná i zasedání vedení Mezinárodní federace aerofilatelistických spolků FISA se dvěma přednáškami, jednak Angličana A.Newalla o vztazích mezi aerofilatelii a poštovní historií a člena OS, MUDr. B.Helma o čs. letecké poště 1920-39.

V neděli 7.května je na výstavě Den poštovní historie, setkání poštovních historiků od 13.00 se uskuteční opět v centru Britské rady. Již dopoledne se uskuteční Mezinárodní setkání redaktorů námětových zpravodajů a časopisů. Zřejmě bude i burza klubu filatelistů Plzeň.

Pondělí 8.května je Dnem námětové filatelie. V 9.30 začne setkání námětářů s přednáškami a besedou opět v centru Britské rady na nám.Republiky 12. Přednáší vydavatel Topical Time B.Griffenhagen z USA, členka British Thematic Society, pí.Morris z Velké Británie a W.Müller a L.Brendl z Česka. Ve 13.00 přímo na výstavě u exponátů bude beseda vystavovatelů s jurymany a ve 14.00 tamtéž slavnostní palmare. Zakončení výstavy cca ve 14.30, okamžitá demontáž exponátů a možnost osobního převzetí majiteli.

Program ještě samozřejmě není konečný a může doznat některých změn.

O tom, že výstava bude mít speciální námětovou třídu OLYMPSPORT všichni víme, přihlášky zájemců jsou již podány. Další je i mezinárodní třída filatelistické literatury OLYMPSPORT, na které bude velmi slušné zastoupení literatury našeho zaměření i ze zahraničí. Rádi vám můžeme oznámit,

že zástitu nad oběma třídami OLYMPSPORT převzal MOV v Lausanne a čestné ceny věnovali president MOV J.A.Samaranche a Mezinárodní federace olympijské filatelie FIPO. Patronát nad našimi třídami převzal Český olympijský výbor a čestnou cenu věnovala jeho předsedkyně, paní Věra Čáslavská, která je i členkou čestného výboru výstavy. Věcnou cenu věnoval i OLYMPSPORT.

K výstavě připravuje OLYMPSPORT i zvláštní vydání zpravodaje OLYMPSPORT, které bude obsahovat odborné články z oboru olympijské a sportovní filatelie renomovaných sběratelů. Požádali jsme o ně významné zahraniční sběratele a věříme, že i tato akce bude mít úspěch. Zpravodaj obdrží všichni vystavovatelé a samozřejmě i všichni členové OS. Již teď se můžete těšit!

POMOZTE I VY!

Se zajišťováním výstavy je samozřejmě řada starostí, takže dávám olympijské veřejnosti navědomí, že sháníme dárce věcných cen pro vystavovatele a případné inzerynty do zmíněného zvláštního vydání OLYMPSPORTU. Toto číslo formátu A5 vyjde v nákladu 500 ks a případným zájemcům nabízíme celostránkovou inzerci za 1000.- Kč. Bude v prodeji i na výstavě a rozesíláno zahraničním vystavovatelům. V případě zájmu si vyžádejte podrobnosti u předsedy OS!

oo

INZERCE - INZERCE - INZERCE - INZERCE

oo

HLEDÁM partnera pro výměnu filatelistického materiálu a odznaků na tema cyklistika, zejména Závod míru! Nabídnout mohu různé italské materiály, korespondence italsky, anglicky, německy.

Polo PASQUALE, Case postale 75, S.Silvestro, I-00100 Roma, ITALIE.

oo

NABÍZÍM zaslání výběrů sportovních a olympijských známek v dobré kvalitě 1 Yv.fr = 1 až 2.- Kč. K.HRABČÍK, Oderská 176, 74901 Vítkov

oo

OLYMPIAFILA '95 BUDAPEST

Ve dnech 12.-18.června se v Budapešti uskuteční 104. řádné zasedání MOV. Při této příležitosti uspořádá Maďarský svaz filatelistů Mezinárodní filatelistickou výstavu OLYMPIAFILA '95 a k účasti na této výstavě jsou pozváni i členové OLYMPSPORTU. Přihlášky jsou k dispozici u mne, do Budapešti je nutno je odeslat nejpozději do 31.3.95. Pokud by někteří členové, zejména ze Slovenska, plánovali osobní účast na této výstavě, prosím, aby mi dali zprávu. Bylo by zřejmě možné zřídit funkci komisaře za obě republiky, pokud by o vystavování byl větší zájem.

oo

VÍTE, ŽE strojové razítko k 50. výročí SK BAŤA ZLÍN, které bylo používáno v květnu minulého roku ve Zlíně má svého "bratra"? Ano, 31.12.94 používala tatáž pošta OVS se stejným propagačním štůčkem na novoročenkách klubu SK BAŤA. Abonentům je OS dodal, podobně, jako OVS ke Zlaté lyži v Novém Městě na Moravě. Obě razítka spatřila světlo světa díky "péči" našich členů Jirky Kotlového ze Zlína a Vlasty Slonka z Nového Města. Díky jim!

oo

SLOVENSKO A OLYMPIJSKÁ FILATELIE

23.-24.1.1995 se v Lausanne uskutečnilo předkolo výběru dějiště ZOH v roce 2002. Slovenský olympijský výbor ve spolupráci s fy ERVO zajistil u pošty POPRAD i používání příležitostného štůčku ve výplatním strojku Postalia podle naší ukázky. Současně byl vydán i prítisk na celinové dopisnici v jako vždy velmi dobré kvalitě. V sobotu 28.1.95 se v Bratislavě sešli zájemci o sportovní a olympijskou filatelii na I. valném shromáždění nově ustavené Slovenské společnosti pro olympijskou a sportovní filatelii při Slovenském olympijském výboru. O tom již členové OS byli informováni. Doplňme však i informací sběratelskou, opět fy ERVO připravila prítisk na CDV a příležitostný štůček výplatního strojku Postalia k této události. A pro členy OS zopakujme to nejdůležitější, a sice, že tak jako jsou členy OS i naši přátelé ze Slovenska, mohou být členy SSOŠF na Slovensku i zájemci z českých zemí. Příspěvek činí pouze 50.- Kč, je možno jej uhradit v českých korunách a přihlásit se můžete u Ervína Smažáka, členu OS.

Vyšlo již i první číslo zpravodaje SSOŠF pod názvem SLOV-OLYMP 3

a my si môžeme spoločne zalistovať. Formát je stejný, jako u našeho zpravodaje, tedy A5. Vlastně slova "první číslo" nebyla na místě, jedná se o číslo nulté v rozsahu dvanácti stran a můžeme si číst úvodní řádky pana profesora Čerňušáka, člena MOV a předsedy SOV, úvod MUDR Osuského, předsedy ZSF, povídání o tom, jak a proč SSOŠF vznikla, řádky o historii olympijského muzea v Lausanne a detailní přehled slovenských příležitostných razítek se sportovní a olympijskou tematikou z roku 1994. Vyobrazeny jsou i některé olympijské celistvosti z poslední doby.

Nezbývá, než nový olympijsko filatelistický zpravodaj uvítat v rodině podobných periodik a popřát mu to, co každý podobný zpravodaj má mít. Totiž aktuálnost, podrobnost, odbornost, kupu čtenářů, dobrý autorský kolektiv, prostě ZLOMTE VAŽ!

Odosielateľ:

 SLOVENSKO
 POPRAD-TATRY
 1995
 PREDKOLO LAUSANNE

2002

23-24. 1. 1995

LAUSANNE

OLYMPSPORT

P.O. BOX 13

ČESKÝ BROD

SALT LAKE CITY - ÖSTERSUND - SIGN

POPRADEK-TATRY

2002

OSIENEC - JACU - SOČO - GRANZ - TARNANSKI

PREDKOLO - LAUSANNE - 23-24. 1. 1995

Vyhradené pre služobné nálepky a údaje pošty
Cena: 2,30

4 2 2 2 3

VÍTE, ŽE členům OS, dochodcům, uhradí část výstavního poplatku v námětové třídě OLYMPSPORT '95 ve výši 100.- Kč?

ERVO

Odosielateľ:

 SLOVENSKÁ SPOLOČNOSŤ
 OLYMPIJSKEJ A ŠPORTOVEJ
 FILATELIE pri SOV
 Bratislava 28. 1. 1995

I. valné zhromaždenia

ING. J. PETRÁSEK

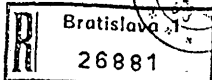
P.O. BOX 13

ČESKÝ BROD

SLOVENSKÁ SPOLOČNOSŤ
 OLYMPIJSKEJ A ŠPORTOVEJ
 FILATELIE pri SOV
 I.
 valné zhromaždenie
 Bratislava 28. 1. 95

Vyhradené pre služobné nálepky a údaje pošty
Cena: 2,30

ERVO

2 8 2 2 3

CZECH REPUBLIC

VÍTE, ŽE díky členům OS Prokešovi, Koberovi, Dvorskému a dalším v poslední aukci OS získal za vydražené dary celkem 540.- Kč?

OKÉNKO KRONIKÁŘE

Třetí a zároveň poslední „vzpomínání“ na setkání členů OS přišlo na adresu kronikáře z Žamberka od ing. Jana Kodytky :

„Za nejzdařilejší a pro mne zároveň i nejhezčí setkání OLYMPSPORTU považuji setkání, které se uskutečnilo 2. května 1992 v Ústí nad Orlicí.

Toto setkání bylo pro mne prvním setkáním, kterého jsem se zúčastnil jako nový člen Společnosti OLYMPSPORT. Poprvé jsem se setkal s lidmi, kteří jsou plně zapálení pro věc. Přesvědčil jsem se, že i v této době se může dát dohromady skupina lidí, kteří jsou ochotni, bez nároku na nějakou odměnu, rozdělit se s ostatními o své zkušenosti, znalosti a nové informace.

Velmi obdivuji schopnost jednoho člověka, v tomto případě pana Adolfa, který je schopen akci zajistit po technické i společenské stránce. Vždyt na setkání přijdou členové z celé republiky. Vše probíhalo bez problémů a nálada mezi účastníky byla vynikající. Bohužel, nedostatek času mi neumožňuje zúčastnit se každého setkání, přesto se vždy těším na další. Moc děkuji všem organizátorům jednotlivých setkání a přeji hodně chuti a elánu při organizování dalších“.

SLOSOVATELNÁ SOUTĚŽ ČTENÁŘŮ OLYMPSPORTU !

OLYMPSPORTÁCI, kdo odpoví na tři zadané otázky a zašle je na korespondenčním lístku /podmínka !!/ kronikáři A. Adolfovi, Na pláni 1285, 562 06 Ústí nad Orlicí - do 31. 1995 ?

1. Které sportovní náměty bys doporučil na naše známky v roce 1996 ?
2. Jakou sportovní celinu /celiny/ bys uvítal ?
3. Kde a kdy se budou konat příští letní olympijské hry ?

Slosování 10 účastníků soutěže provedeme na 28. setkání OLYMPSPORTU 6. května 1995 v Plzni. Vylosování obdrží upomínkové dárky. Nečekejte ! Těšíme se na vaše korespondenční lístky !

ooo Váš kronikář ooooooooooooo

Ing. Walter MÜLLER - ZPRACOVÁNÍ A VÝZNAM EXPONÁTŮ

Jak jsme uvedli v minulém čísle zpravodaje, součástí programu posledního setkání členů OS v Přerově byla i přednáška ostravského jurymana, pana ing. Waltera Müllera. S jejím obsahem vás dnes seznámíme :

Zpracování a význam exponátu tvoří jedno ze čtyř kritérií pro hodnocení tematického exponátu. Vystavovatel v něm může získat max. 35 bodů, v jednotlivých podkritériích pak max. 5 bodů za záměr, 20 za zpracování a 10 za význam exponátu.

1. Záměr.

Záměr je definován jako uvážená snaha něco učinit, něčeho do-

sáhnout, příp. jako jednání zaměřené na nějaký cíl. Jde tedy o plán, případně úmysl. V tematické filatelii sehrává důležitou úlohu, protože tematická filatelie ve své podstatě představuje shromažďování filatelistického materiálu ke zvolenému námětu podle předem připraveného plánu. Jejím produktem je tematický exponát = vystavený objekt, který tvoří tematicky, logicky zpracovaný a uzavřený celek, filatelisticky dokumentovaný a ilustrovaný.

Z předložených definic vyplývá, že téma (definované jako základní myšlenka nebo souhrn myšlenek, které musí exponát vyjádřit a doložit filatelistickým materiálem) a způsob jeho zpracování jsou při posuzování exponátu rozhodující. Jeho volba by neměla být náhodná, ale pečlivě promyšlená.

Promyšlená volba je možná jen za předpokladu, že vystavovatel zvládl téma po stránce odborné a našel takový způsob rozvinutí základní myšlenky, který je doložitelný filatelistickým materiálem a v rozsahu 80 albových listů vytvoří tematicky uzavřený celek. Při rozvinutí základní myšlenky musí odlišit podstatné od nepodstatného, pro popisované události zásadní údaje od podružných detailů.

Popsané požadavky jsou splnitelné, pokud vystavovatel nepodcení návažné studium odborné a filatelistické literatury. Studium odborné literatury mu napoví možný směr rozvinutí základní myšlenky, studium filatelistické literatury potvrdí, které dílčí myšlenky jsou doložitelné filatelistickým materiálem. Mechanismu může působit i opačně - výskyt konkrétního materiálu donutí sběratele studovat odbornou literaturu, aby zjistil zda a jak může tento materiál využít ve výstavním exponátu.

2. Způsob rozvíjení

Základní formu pro rozvinutí základní myšlenky tvoří osnova, která se neliší od osnov mluveného nebo psaného projebu. K jejímu sestavení je nutné určit okruh otázek, o kterých má exponát vypovídat. Ve své struktuře by měla mít úvod, vlastní rozvinutí a závěr. Úvod uvádí diváka do děje, charakterizuje výchozí stav, rozvinutí předkládá přímé souvislosti s určitou dynamikou a gradací, závěrem exponátu zpravidla zhodnotí téma ve smyslu odkazu dnešku, využítí, varuje před zneužitím ap.

Požadavek logického rozvoje tématu je vodítkem pro řazení hesel osnovy a později i vlastních listů exponátu. Rozeznáváme 2 základní způsoby řazení - řazení chronologické a podle významových (věcných) souvislostí.

V chronologickém řazení je pro sestavení dílčích a podpůrných hesel určující jejich časové pořadí. Sestavují se podle časové posloupnosti od události nejstarších k nejnovějším tak, jak po sobě následovaly. Často se používají u témat historických a historizujících.

Pro řazení podle významových (věcných) souvislostí je nutná volba charakteristických, zásadních a určujících souvislostí. Je typické pro témata sportovní, přírodovědná ap.

Vyspělý sběratel obvykle oba způsoby kombinuje, aby docílil úspěšnějšího výsledku. Jeden z výše uvedených způsobů zvolí za převládající, druhým kombinuje rozvinutí určitého úseku. Např. při chronologickém řazení si vymezí určitý časový úsek a v něm skládá podpůrná hesla nejen chronologicky, nýbrž i podle významových souvislostí. Pořadí a množství podpůrných hesel se doporučuje zvolit tak, aby vybraný základní okruh otázek vytvořil dojem vyváženého zpracování. Určující údaje musí zůstat hlavními (6)

i v případě, kdy k nim existuje méně filatelistického materiálu ve srovnání s jinými skutečnostmi. Např. kosmická pošta při společných letech kosmonautů v rámci programu Interkosmos musí zůstat v exponátu podružnou, i když k ní existuje více dokladů než k ilustraci či dokumentaci vědeckého programu, který kosmonauti zabezpečovali.

Každé téma narazí při rozvíjení základní myšlenky na úskalí, které nelze filatelisticky doložit. Vystavovatel však musí ctit hlavní zásadu tematické filatelie - libreto exponátu nesmí obsahovat filatelisticky nedoložené informace. Proto musí nedoložitelnou informaci vynechat, nebo vhodným způsobem překlenout. K překlenutí využívá rozdělení rozvíjené myšlenky do kapitol, jejichž vhodnou volbou vynechá např. nedoložitelný časový úsek. V oprávněných a odůvodněných případech může využít i nepřímou ilustraci či dokumentaci. Tento způsob však vyžaduje jisté zkušenosti, protože právě velké množství nepřímého doložení je měřítkem hodnocení nevhodně voleného způsobu rozvoje základní myšlenky.

Proto zpracovává sběratel nejdříve předběžnou osnovu, která nikdy není konečná a zpravidla ani nejlepší. Tu postupně zpřesňuje podle její doložitelnosti filatelistickým materiálem. Výsledkem bývá kompromis sběratelových odborných a filatelistických znalostí a jeho snaha předvést divákům i jury originálně zpracované téma.

Za téma originálně zpracované se shodně s pravidly FIP považuje zpracování úplně nového tématu, nebo osobitě (nové, zvláštění) zpracování rozšířenějšího tématu, případně originální (nové, neznámé, neobvyklé) filatelistické doložení rozvíjené myšlenky.

Ze zkušeností v práci jury mohou potvrdit, že nejméně problémů dělá filatelistům úvod osnovy a nepatrné, snadno odstranitelné problémy její závěr. Nejvíce nedostatků se objevuje ve vlastním rozvíjení základní myšlenky. Hlavními příčinami právě těchto nedostatků nejčastěji bývá

- skladba vystaveného materiálu z jednoho motivu (nedostatek dílčích a podpůrných hesel, z nichž je osnova složena)
- náhodný výběr materiálu (nesoulad vystaveného materiálu s textem libreta).

3. Význam.

Původně se hodnotil význam exponátu podle ideového a společenského významu, jeho angažovanosti.

Podle Slovníku jazyka českého se definuje význam jako vnitřní hodnota, významovost, důležitost, či dosah. Význam podle FIP splňují všechny exponáty, které mají maximální schopnost objevně a průkazně doložit určující prvky libreta.

oo

OLYMPIJSKÉ MUZEUM v Lausanne oznámilo, že druhé - nejbližší celosvětové setkání sběratelů různých olympijských artefaktů, včetně filatelistických, se uskuteční od 6. do 8. října 1995 opět v Lausanne. Poté budou tato setkání konána v dvouletých intervalech, vždy v „neolympijském“ roce.

oo

LETY K OLYMPIJSKÝM HRÁM

Jednou z atraktivních oblastí moderní aerofilatelie jsou příležitostné lety. Celistvostí přepravené letadlem, balonem či vrtulníkem při nejrůznějších příležitostech - a mezi ně patří na předním místě vrcholné světové sportovní soutěže - s oblibou zařazují do svých sbírek nejen aerofilatelisté, ale i sběratelé zaměřeni na tematickou filatelii. Olympijský rok 1994 přímo vybízí ke stručnému připomenutí a rekapitulaci poštovních olympijských letů - jejich tradice i současnosti, a to zejména u nás.

Tradici poštovních letů k olympiádám založilo Německo u příležitosti letních olympijských her v Berlíně 1936. Vzducholoď LZ 129 Hindenburg vzlétla 1. srpna 1936 z Friedrichshafenu a přepravila cestující i poštu do Berlína. Zásilky z tohoto prvního olympijského letu v historii byly opatřeny červeným otiskem potvrzovacího razítka s vyobrazením vzducholodi a olympijské vlajky a textem „Luftschiff Hindenburg/Olympiafahrt 1936“. Známky byly oráženy razítkem letištní pošty ve Frankfurtu nad Moh., u zásilek podaných na palubě vzducholodi razítkem palubní pošty. Oblíbené jsou zejména dopisy vyplacené příležitostnými známkami nebo aršky olympijské série, kterou vydala německá pošta v roce 1936. K tomuto letu existují i zásilky z několika tzv. smluvních států, mezi něž patřilo i Československo, ale čs. pošta využívala německou vzducholodní poštu jen při letech do Jižní a Severní Ameriky.

Několik dní po zahájení berlínské olympiády podnikla vzducholoď Hindenburg 5. srpna svůj šestý let do Severní Ameriky. K tomuto letu existuje tzv. přípojná pošta z berlínské olympiády. Zásilky jsou vyplaceny obvykle olympijskými známkami s razítky olympijské pošty nebo berlínským příležitostným razítkem k olympiádě. Vedle toho byly oráženy i průchozími razítkem letištní pošty ve Frankfurtu a potvrzovacím razítkem tohoto transatlantického letu. Připomeňme, že za necelý rok, 6. května roku 1937, byla vzducholoď LZ 129 Hindenburg zničena výbuchem při přistávacím manévru v americkém Lakehurstu.

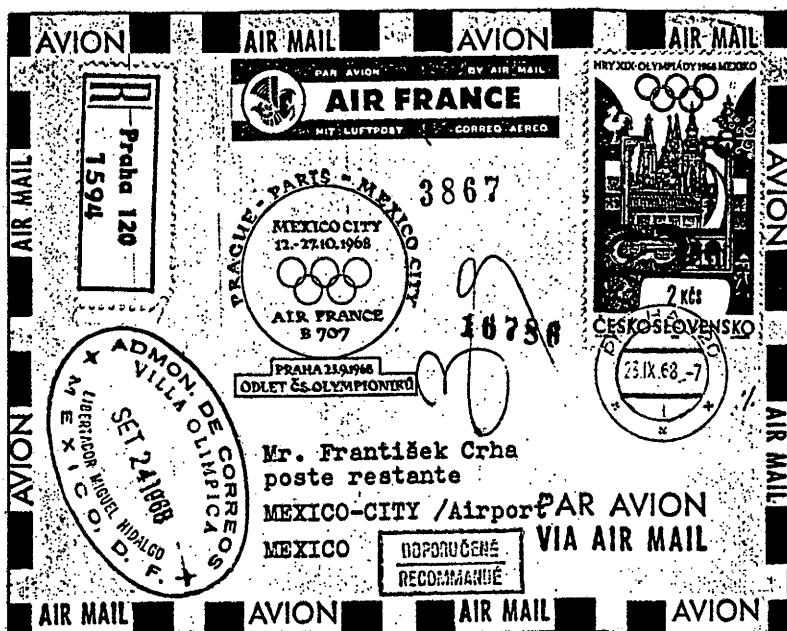
Druhá světová válka na čas přerušila pravidelný čtyřletý rytmus olympijských her. Válečné události znemožnily realizaci olympiád v Tokiu 1944 a Helsinkách 1940. První poválečné olympijské hry uspořádali až v roce 1948 v Londýně. Ikdyž není znám žádný let, byla to právě londýnská olympiáda, která má jiný aerofilatelistický primát: britská pošta vydala k hrám první příležitostný aerogram na světě. Vyšel v červenci 1948 a natištěná známka hodnoty 6p zobrazuje krále Jiřího VI. s olympijskými kruhy v pozadí.

První - a tehdy jediný - poválečný olympijský let se konal 17. července 1952 z Vídně k letní olympiádě v Helsinkách. Rakouská pošta připravila k letu s olympioniky a poštou příležitostné razítko, kterým byly oráženy zásilky podané k této mimořádné letecké přepravě. Byli to tedy Rakušané, kteří navázali na předválečné německé prvenství. K nim se záhy připojily s olympijskými lety poštovní správy Polska, Izraele, Německa a dalších zemí. Podobně tomu bylo i při olympiádách v Melbourne v (8)

roce 1956, Squaw Valley a Římě 1960. Německá Lufthansa podnikla k římské olympiádě v srpnu 1960 dokonce tři lety - z Hamburku, Frankfurtu a Mnichova. K nim byly poprvé připojeny i zásilky sběratelů z ČSR, frankované československými známkami. Počet zemí, poštovních správ a leteckých společností, které organizovaly příležitostné lety k olympiádám, se v šedesátých letech /Innsbruck a Tokio 1964, Grenoble a Mexico City 1968/ dále rozrůstal. Nás však budou zajímat především samostatné československé olympijské lety.

První čs. olympijský let se uskutečnil 23. září 1968 k letní olympiádě v Mexico City, kam toho dne odlétala přes Paříž čs.

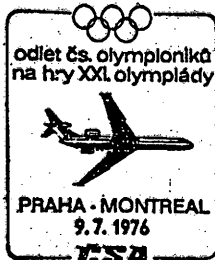
olympijská výprava letounem společnosti Air France. Všechny podané zásilky byly opatřeny denním razítkem pošty Praha 120 a potvrzovacím razítkem /kašetem/ v modré barvě. Vzhledem k tomu, že zásilky olympijských letů bývají adresovány poste restante na poštu v olympijské vesnici, mají zpravidla na zadní straně /i přední/ tisky vesměs velmi zajímavých olympijských poštovních razítek. To jednak zvyšuje atraktivnost těchto celistvostí, ale především potvrzuje fakt, že byly skutečně olympijským letem přepraveny. Tak je tomu u zmíněných zásilek do Mexika i u pošty z dalších olympijských letů.

Zimní olympiáda se v roce 1972 odehrávala v japonském Sapporu. Čs. olympionici odlétali letadlem ČSA a Air France 20. ledna a s nimi i zásilky sběratelů, opět s denním razítkem - tentokrát pošty Praha 014 - a s potvrzovacím razítkem v černé barvě.

V roce 1976 se konal příležitostný let na letní olympijské 9

hry v kanadském Montrealu. Zásilky byly orazítkovány denním razítkem pošty 120 s datem 9.7. a opatřeny otiskem kašetu

ZVLÁŠTNÍ LET
ČSA - AIR FRANCE
PRAHA - SAPPORO

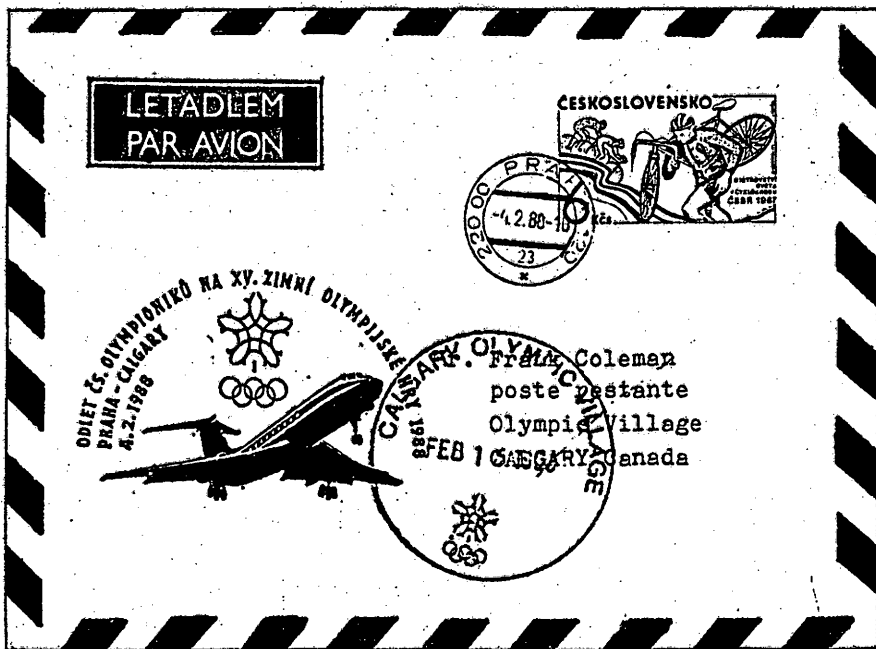

ČSA v modré barvě.

Za čtyři roky, v roce 1980 se uskutečnil olympijský let k zimní olympiádě v Lake Placid /USA/ i k letním hrám v Moskvě. Zásilky do Lake Placid s datem 7.2.1980 mají dokonce dvě potvrzovací razítka /v modré a červené barvě/ připomínající olympiádu a trasu letu ČSA s olympioniky a poštou. Zásilky do Moskvy ze 16.7. ma-

ODLET ČS. OLYMPIONIKŮ DO LAKE PLACID NA XIII. ZIMNÍ OLYMPIJSKÉ HRÁY 1980

jí otisk denního razítka pošty Praha 09 a červený otisk kašetu s maskotem moskevské olympiády. Na zásilkách nechybějí ani razítka pošty olympijské vesnice.

Další naše olympijské lety se konaly až v roce 1988, opět k zimním i letním hrám. Zimní sporty hostile kanadské Calgary - naši olympionici odlétli 4.2. letadlem ČSA /viz předchozí strana/. Zásilky mají modrý kašet se symbolikou zimní olympiády a velké poštovní razítko olympijské vesnice v červené barvě. Letní olympijské hry proběhly v jihokorejském Seoulu, kam letěli naši sportovci 9. září, jak o tom svědčí i červený otisk výplatního stroje pošty Praha 121 s kresbou znaku Čs. olympijského výboru. Zásilky nemají kašet, ale prítisk - kresbu maskota her v olivové barvě.

SEOUL 1988
ODLET
ČESKOSLOVENSKÉ
REPREZENTACE
NA LETNÍ
OLYMPIJSKÉ HRY

BARCELONA 92
PROF. MUDR.
JOSEF GRUS
PŘEDSEDNÍ ČESV 1982-1985
LIFE 1007 1943-85

V roce 1992 poskytla našim olympionikům k odletu na letní olympiádu v Barceloně /24. července/ speciální letoun Čs. armáda. Zásilky mají černý otisk razítkovacího stroje pošty Praha 6 s portrétem Josefa Gruse, významného pracovníka našeho i mezinárodního olympijského hnutí. Poštovní razítko je doplněno kašetem v červené barvě.

Zatím posledním olympijským letem - a prvním českým - je let na zimní olympiádu v norském Lillehammeru. Hlavní část naší výpravy odletěla armádním speciálem 7. února. Podané zásilky oražela pošta Praha 6 červeným

otiskem výplatního stroje se znakem olympiády a logem lyžařských disciplín. Zásilky mají navíc otisk kašetu v zelené barvě se znakem Českého olympijského výboru a textem k odletu české reprezentace do Lillehammeru.

Nový časový rytmus konání olympijských her - střídavě zimních a letních - slibuje sběratelům zajímavé a atraktivní celistvosti z olympijských letů každý druhý rok. V roce 1996 nás čeká letní olympiáda v americké Atlantě a dva roky poté, v roce 1998 zimní olympijské hry v japonském Naganu.

Text byl převzat z „Poštovního kurýra č. 4/1994“ a otištěn se souhlasem autora.

KALOKAGATIA 1994 - celoslovenská olympiáda dětí a mládeže

Usporiadať celoslovenskú olympiádu detí a mládeže v tak významnom roku bolo šťastnou myšlienkou Olympijskej spoločnosti Slovenska a jej partnerov, podporou olympizmu a vyzdvihnutím celosvetovo oslavovaného výročia. Olympijské hnutie je pre chlapcov a dievčatá ešte neprebádanou veličinou. Preto prvé kroky na športoviská znamenajú nielen zoznámenie sa s krásami vzájomných súbojov, ale aj prekonávanie samých seba, zleršenie sa vo svojom obľúbenom športe.

Školská mládež sa zúčastňuje súťaží bez rozdielu typu škôl. Celé podujatie bolo rozdelené do niekoľkých častí. Ako priameho účastníka ma zaujala skupina - nešportové súťaže, kategória „Šport a olympijské ideály“. Pýtate sa prečo? Odpoveď je jasná - šport a olympiáda v očiach detí. Tak ako veľa filatelistov, aj ja som priniesol na ukážku časť exponátov OLYMPIA A JEJ HRY. Verte bol som prekvapený, koľko detí a aj ich vedúcich nepoznali čaro filatelie. Priznám sa, že niektoré otázky týkajúce sa histórie OH boli také, že som mal veľa problémov vysvetliť deťom históriu vzniku OH. Otázok bolo veľmi veľa a verím, že krásna známok učarila deťom a mnoho sa pridá k rodine MF. Záver besedy sa končil myšlienkou - Olympia žije, žijú aj olympiády.

Čo však filatelistov v Trnave najviac prekvapilo, bola obálka s fotografiou a PP zápasníckej legendy Jozefa Herdu. Pochádzal z chudobnej rodiny, žil v chudobnej štvrti na periférii mesta pri trnavskom cekrovare. Koketoval najprv so vzpieraním, no tréneri ho usmernili na cestu zápasenia. Mal sedemnášť rokov, práce nebolo, kluby nemohli pomôcť ani talentovanému športovcovi. Vadal sa na cestu - do Prahy. Peniaží nemal, nuž vydal sa do Prahy - peši! V hlavnom meste

Jozef Herda

strieborná medaila v zápasi
OH Berlín 1936

Pán

Radek J á s e k

Havličkova 271

281 21 Červené Pečky

ČESKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ POISŤOVŇA

zamieril medzi chudobných do FRTJ v Karlíne. Neskôr sa stal príslušníkom AFK Stráž bezpečnosti. Za rok sa z neho stal výborný zápasník. Herdov sen o olympiáde v Los Angeles 1932 stroskotal na financiách. Lístok stál 3000 korún a v zbierke na účet Herdu prišlo len 300 korún. Priblížila sa ďalšia olympiáda, a on na ňu už cestoval, získal striebornú medailu! Viac než dvadsať rokov strávil na žienkách. Posledný raz reprezentoval, keď mal štyridsať rokov. Aktívnu činnosť ukončil roku 1965! Jeho strieborná medaila z OH v Berlíne visí v Múzeu histórie v Starej radnici v Bratislave.

ooo František Sopko ooooooooo

VZPOMÍNKA NA SOKOLSTVO

(poznámka)

43. PRAHA 25 jako předchozí
DR " chi " 1.6.- 7.7.1948
44. PRAHA / XI. VŠESOKOLSKÝ SLET 0- (obr.30)
Jednotiskové razítko s propagačním textem v DR. Propagační vložka obsahuje pouze sedm dvakrát přerušených vlnovek. 23.6.1948 došlo k převrácení střední části vlnovek.
DR " bez označení " 26.6.- 3.7.1948
45. BRATISLAVA 2 SI / UŽ / ČLENOM / SOKOLA? 0-0 III. CELOŠTÁTNÁ / KONFERENCIA / "COS" / 21.- 22. OKTÓBRA / 1950
DR " a ", (obr.31) 19.10.1950
46. TRNAVA
I. KRAJSKÁ SPARTAKIÁDA / DŠO SOKOL / 25.- 26. SEPTEMBRA 1954 / V MODRANKE OKRES TRNAVA 0-0 dtto
DR " bez označení ", (obr.10) 18.9.1954
47. PRAHA 6
XII. VŠESOKOLSKÝ SLET / SOKOL (emblém) / PRAHA 1994 -0 (obr.32)
DR " bez označení " 4.7.- 6.7.1994

První den používán u přepážky na poště, další dva dny na sletišti. Sběratelé-razítkáři zřejmě znají SR z roku 1938 s textem "Každý Čechoslovák jednou v Praze", které bylo rovněž jako turnusové používáno na mnoha československých poštách. Méně se však již ví, že právě sokolskou iniciativou došlo k tomu, že po rozpadu Československa a vzniku Protektorátu B.u.M. bylo toto razítko po přerytí štočků na text "Každý Čech jednou v Praze" dále používáno zřejmě až do roku 1941 (obr.33). Na podzim roku 1939 totiž sokolové zahájili po přednášce prof.dr.Vojtíška na toto téma řadu besed při sokolských schůzích a podporovali tak národní citění až do svého rozpuštění, ke kterému došlo výnosem

K.H.Franka ze dne 12.4.1941. I zde u obou typů uvedeného SR vám budeme vděční za vaše oznámení údajů o jejich použití, zejména pak u razítka protektorátního.

ÚTVAROVÁ RAZÍTKA POLNÍ POŠTY

Po získání státní samostatnosti v říjnu 1918 se Sokolové zapojili okamžitě do budování nového státu. Starosta ČOS JUDr. Josef Scheiner byl Národním výborem pověřen organizováním branné moci Československého státu. Již večer 28. října 1918 bylo usneseno sestavit Národní stráž, která bude hlídat důležité body a objekty. Její ústřední velení bylo zřízeno na Staroměstské radnici v čele s náčelníkem ČOS JUDr. Jindřichem Vaničkem. Na činnosti Národní stráže se kromě Sokolů podíleli i členové DTJ, studentstvo a hasiči. Strážní služba byla konána až do 15. prosince 1918, neboť mezi tím byly zformovány již první vojenské útvary. Ty však nebyly příliš spolehlivé, neboť byly sestaveny z raněných, invalidů, dovolenců, zběhů a vězňů, kteří tehdy byli v Praze.

Tato nespolehlivost vojenských oddílů přiměla sokolské činovníky k nabídce Národnímu výboru sestavit v Praze a dalších větších městech ze členů tělocvičných spolků spolehlivé strážní útvary. Nabídka byla přijata a tak 22. listopadu 1918 byl na dobu šesti měsíců po vykonaných odvozech a zdravotních prohlídkách v Praze ustaven I. pluk Stráže svobody. Pluk měl tři prapory po 800 členech, každý prapor byl dále členěn na čtyři roty a ty pak na čtyři čety. Příslušníci pluku si tykali a oslovovali se bratře. Sídlem I. pluku Stráže svobody byla dnešní Střední zdravotní škola na Alšově nábřeží v Praze 1.

II. pluk Stráže svobody se ustavil v Českých Budějovicích, III. pluk v Brně a IV. pluk v Plzni. Činnost těchto pluků však netrvala předpokládaných šest měsíců, ale byla ukončena až v listopadu 1919 pro nezbytnou pomoc Slovensku.

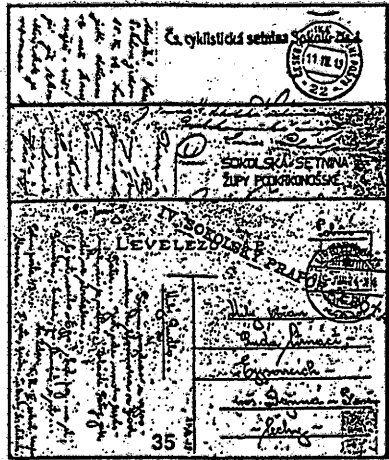
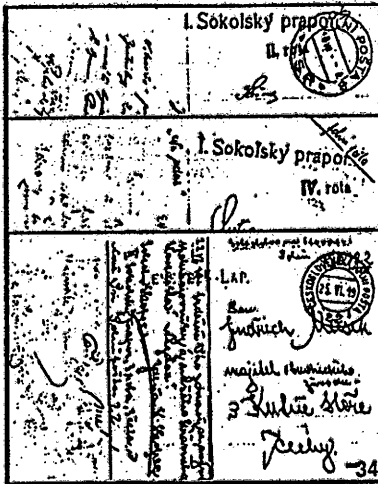
Poprvé k ní došlo na krátkou dobu počátkem února 1919, kdy odcestovali příslušníci těchto útvarů do Bratislavy na žádost župana Zocha na pomoc při zajištění klidu a pořádku při uvitání slovenské vlády. V březnu 1919 se Mihál Karolyi, prezident Maďarské republiky vzdal svého úřadu, státní moc v Maďarsku převzali komunisté se socialisty a vyhlásili Maďarskou republiku rad komunistického typu podle sovětského vzoru. Koncem května maďarská vojska vstoupila na Slovensko a obsadila řadu měst (Košice, Lučenec, Prešov, Nové Zámky a další). 3. června 1919 došla do Prahy naléhavá žádost o branné příspěvní. Již 5. června večer odjel první transport Sokolů - vojáků na Slovensko. Vedl jej br. Vorel jako vůdce a br. Sýkora a Mayer jako velitelé rot. Čapky bez per, legitimace a odznaky s sebou, stravy na cestu! Tak zněl pokyn pro I. sokolský prapor. Současně byly odvolány všechny připravované sokolské slavnosti a akce.

Druhý sokolský transport na Slovensko odjel 10. června 1919. Vedl jej br. Vacín, jeho pomocníci byli br. Zedník a Bradáč. Tento transport, jehož příslušníci byli členové z žup Tyršovy, Východočeské a Jeronýmovy a k němuž byla připojena i jedná rota, sestavená z členů DTJ, byl cestou rozdělen na dva prapory (II. a III.). IV. prapor byl sestaven z členstva dalších sokolských žup z Čech a vedli jej br. Jirsák a Svoboda. V. prapor postavilo

sokolstvo z Moravy.

Sokolské strážní prapory byly určeny především k pořádkové a strážní službě. I. Sokolský prapor však byl nasazen i k přímé podpoře řadového vojska u Nových Zámků, kam Sokolové vtáhli jako první. Tím byl prakticky zastaven i postup maďarských vojsk a po mírové konferenci v Paříži mohlo předsednictvo ČOS 31. července 1919 schválit likvidaci praporů, vypravených na Slovensko a žádat o jejich vystřídání řadným vojskem.

Poštovně doložit zmíněná fakta je možné prostřednictvím řady útvarových razítek a razítek poľní pošty. V zásadě lze rozlišovat zásilky podané na území Čech a Moravy z počátečního období existence pluků Stráže svobody a zásilky z období pobytu těchto útvarů na Slovensku. Zásilky mohou být opatřeny razítky čs. poľní pošty i útvarovými razítky, mohou z těchto razítek obsahovat jenom jedno (obr.34), ale mohou být také bez těchto razítek, pouze s ručně psanou poznámkou o útvarové příslušnosti odesílatele, či adresáta.

V našem přehledu se podrobněji zastavíme právě u razítek útvarových a pokusíme se o jejich kompletnější přehled. Samozřejmě si nekladu nároky na úplnost, ale uvádím všechna razítka tohoto typu mně známá. Od čtenářů uvítám jakékoliv doplnění, nejlépe formou xeroxové kopie útvarových razítek zde neuvedených.

I. pluk Stráže Svobody / II. setina	černé
I. pluk Stráže Svobody 1. prapor	fialové
I. PLUK STRÁŽE SVOBODY / Rota kulometná	červené
I. prapor II. pluku Stráže Svobody	
II. pluk Stráže Svobody / 3. setina	modré
CS. PLUK SVOBODY C. III / II. ROTA	
I. Sokolský prapor / II. rota (obr. 34)	fialové

I. Sokolský prapor / IV. rota (obr. 34)	
II. Sokolský prapor	
II. Sokolský prapor - II. rota	fialové
IV. SOKOLSKÝ PRAPOR - I. ROTA (obr. 35)	
2. rota IV. sokol. praporu	fialové
SOKOLSKÁ SETINA / ŽUPY PODKARPAŇSKÉ (obr. 35)	

-jp-

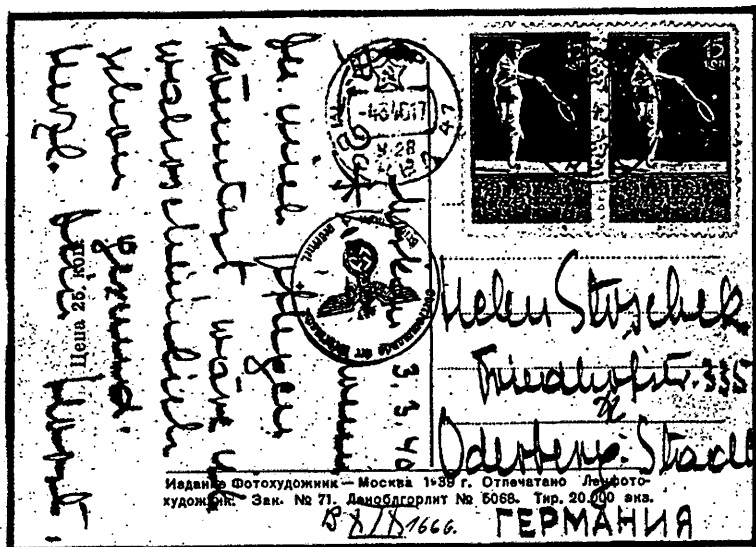
oo

SPORT NA ZNÁMKÁCH

Často vidíme na poštovních známkách zobrazené sportovce v poněkud netypických hráčských pozicích. Dokladem toho jsou „tenisové“ známky bývalého SSSR / Mi. 519 a 659 /.

Při pohledu na ně by asi trenér tenisu příliš spokojen nebyl. Hráči jsou zachyceni ve zcela chybném postavení. Neopak srdce filatelisty nad těmito celistvostmi určitě rychle zabuší. Tyto známky najdeme převážně s rezítky

z ochoty, vzácněji již ve stavu poštovně nepoužitém - svěží, ale na poštu prošlých celistvostech se jedná skutečně o „bílé vrány“. Tato cenzurovaná celistvost byla odeslána v roce 1940 pracovníkem tehdejšího německého vyslanectví v Moskvě do - Bohumína - tehdy německého Oderbergu.

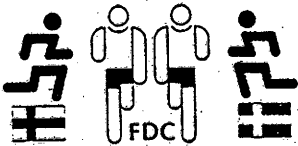
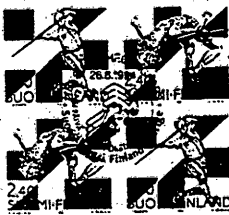
Za nefilatelistické povšimnutí stojí úvodní část textu na této cenzurované pohlednici : zřejmě po důvěrném oslovení adresátky, napsané mne nesrozumitelným písmem, odesílatel pokračuje ..... kdybys o mne mohla pečovat Ty, byl bych asi již zdrav. Tvůj Horst.

Vladimír Kolich

Nebývá v poslední době zvykem vydávat filatelistické materiály jen k mezistátnímu utkání v lehké atletice.

Naposledy se o to přičinily 26. srpna 1994 Finsko a Švédsko. K tomuto atletickému měření sil severských rivalů, vy-

Suomi-Ruotsi • Finland-Sverige

dalý obě země společně známky, FDC, razítka 1. dne vydání, sešitky a pohlednice.

Ve Švédsku byly vydány dvě známky v nominální hodnotě 4,50 SKR. s vyobrazením skokana do výšky /Patrik Sjöberg/ a oštěpaře - Fina Seppä Rättyho. Stejný motiv je i na finských známkách, ale v hodnotách 2,40 FiM.

Známky Švédska navrhl Martin Mörek, obaly sešitků Bertil Kummén, finským autorem je Aare Järvinen. Známky včetně sešitků vytiskla švédská tiskárna Posten Frimärken.

Údaje a materiály byly použity s laskavým svolením pana Vladimíra Gregora, předsedy sekce Sběratelů severských známkových zemí.

St. Kamenický

Znáte STICKBALL ? Že ne ? Pak vězte, že to je míčová hra s holí, kterou provozují civilizované indiánské kmeny. Je to ha-

FIVE CIVILIZED TRIBES

INDIAN

STICKBALL

SPORTS PHILATELISTS INTERNATIONAL
Cachet No. 48

MUSKOGEE
APR 7 1979
INDIAN

Muskogee Exhibition Sta.
Muskogee, Ok. 74401

15c
OLIVER WENDELL HOLMES

zardní míčová hra, hraná udatnými Indiány kmene Cherokee v indiánských rezervacích Qualla při vstupu do Velké kouřové hory Národního parku v Severní Karolíně. Záběr ze hry tohoto neobvyklého sportu se objevil též na PR, používaném v Muskogee /viz předchozí strana/.

Joseph M. Lacko, USA

Ve dnech 14.-15. ledna 1995 se uskutečnil v Novém Městě na Moravě již 57. ročník Zlaté lyže v rámci závodů Světového poháru, v klasickém lyžování za účasti lyžařů a lyžařek z 22 států.

Patnáctikilometrovou trať klasickou technikou zvládli nejlépe finský běžec Harri Kirvesniemi a Ruska Jelena Vjalbová. V závodech štafet podtrhli vítězstvím svůj individuální úspěch Finové, v ženách kralovaly suverénní Rusky. Nás však kromě statistických údajů budou jistě zajímat filatelistické dokumenty.

Od 9. do 18. ledna, mimo dny vlastních závodů /tj. 14.-15.1./,

byly na poštovním úřadě oráženy poštovní zásilky otiskem výplatního stroje červené barvy, zobrazující závodní trať.

Obálky, CDV a pohlednice byly opatřeny přitiskem /viz ukázka níže/, na kterém je zajímavá reprodukce odznaku Sportovního klubu v Novém Městě na Moravě od národního umělce Vincence Makovského, zdejšího rodáka. Odznak /vítěz na lyžích/ byl vydán v roce 1926

U příležitosti 57. ročníku Zlaté lyže Česká poštovní výšivka vydala
Sportovní klub - lyžování Nové Město na Moravě

THE GOLDEN SKI INTERNATIONAL
CROSS COUNTRY COMPETITION
THE WORLD CUP OF MEN

13.-15. 1. 1995
SK, NOVÉ MĚSTO
NA MORAVĚ

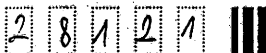
LYŽE SLONEK — SKI SERVICE
SOŠKOVA 231
592 31 NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ

Foto a grafická úprava: Jaromír Čejka

zdraví *V. Čejka*

Mgr.
RADEK JÁSEK
HAULICKOVA 27A
ČERVENÉ PECKY

FOTBAL

Jelikož se nám podařilo objevit další americká PR, používaná před nebo v průběhu MS 1994, začínáme úvod této rubriky jejich vyobrazením. Navazujeme tak na článek, uveřejněný ve zpravodaji č. 3/94, str. 59-60.

WORLD CUP USA '94
MAY 27 1994
DALLAS TX 75228-9999

Legacy Tour 94 STA
A SHELL CELEBRATION

MEMPHIS INTERNATIONAL AIRPORT STATION
MAY 27, 1994
MEMPHIS TENNESSEE 38101

INTERNATIONAL BROADCAST CENTER STATION
JUN 6 1994
DALLAS TX 75228-1994

BOSTON
WORLD CUP STATION 1994
June 19
Boston MA 02101

PONTIAC
WHERE THE WORLD COMES TO PLAY
PONTIAC MICHIGAN 48106

SOCCERFEST
SAN ANTONIO, TX
SAN ANTONIO, TX 78201
JUL 17 1994

SPAIN
SEVILLA STATION
WORLD CUP USA '94
DALLAS TX 75228-9999
JUN 17 1994

SOUTH KOREA
SEOUL STATION
WORLD CUP USA '94
DALLAS TX 75228-9999
JUN 17 1994

BULGARIA
SOFIA STATION
WORLD CUP USA '94
DALLAS TX 75228-9999
JUN 21 1994

NIGERIA
LAGOS STATION
WORLD CUP USA '94
DALLAS TX 75228-9999
JUN 21 1994

MEXICO
MEXICO CITY STATION
WORLD CUP USA '94
DALLAS TX 75228-9999
JUN 27 1994

ARGENTINA
BUENOS AIRES STATION
WORLD CUP USA '94
DALLAS TX 75228-9999
JUN 30 1994

New Jersey Host Committee Station
June 18, 1994
Game # 1 Italy vs Ireland
East Rutherford N J 07073

New Jersey Host Committee Station
June 23, 1994
Game # 2 Italy vs Norway
East Rutherford N J 07073

New Jersey Host Committee Station
June 25, 1994
Game # 3 Saudi Arabia vs Morocco
East Rutherford N J 07073

New Jersey Host Committee Station
June 28, 1994
Game # 4 Ireland vs Norway
East Rutherford N J 07073

New Jersey Host Committee Station
July 5, 1994
Game # 2 Round of 16
East Rutherford N J 07073

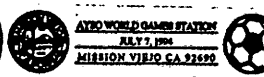
New Jersey Host Committee Station
July 10, 1994
Game # 6 Quarter Final
East Rutherford N J 07073

DALLAS, TX WORLD CUP STATION
JUL 9 1994
USPS NATIONAL

AYO WORLD GAMES STATION
JUL 7, 1994
MISSION VIEJO CA 92590

WORLD CUP SOCCER
JUNE 20, 1994
PALO ALTO CA 94300
BRAZIL vs. RUSSIA

WORLD CUP SOCCER
JUNE 24, 1994
PALO ALTO CA 94300
BRAZIL vs. CAMEROON

WORLD CUP SOCCER
JUNE 28, 1994
PALO ALTO CA 94300
SWITZERLAND vs. COLOMBIA

WORLD CUP SOCCER
JUNE 29, 1994
PALO ALTO CA 9400
RUSSIA vs. CAMEROON

WORLD CUP SOCCER
JULY 4, 1994
PALO ALTO CA 9400
UNITED STATES vs. BRAZIL

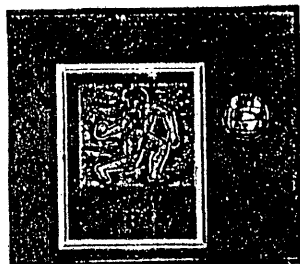
WORLD CUP SOCCER
JULY 16, 1994
PALO ALTO CA 9400
SWEDEN vs. ROMANIA

Z HISTORIE ANGLICKÉHO FOTBALU

Prahistorie fotbalu je stará několik tisíc let. Již 3000 let před n. l. zavedl v Číně císař Huang-Ji hru, při které se používal míč vycpaný vlasy a peřím. Hrou chtěl u vojáků dosáhnout obratnosti, rychlosti a smyslu pro kolektiv. Hra byla

ještě ve 2.-3. tisíciletí před n. l. nejrozšířenější hrou v Číně. Další zmínka o fotbalu pochází z Japonska, kdy se hrála za císaře Kogioky /642 - 644/. Míč se musel udržet ve vzduchu a nesměl se dotknout země. Podobné hry

se hrály v Indonésii a v Zádni Indii. V Aténách a ve Spartě hráli hru zvanou episkuros, kdy vycpaný míč nebo vzduchem nafouknutý zvířecí měchýř se musel dotlačit za hraniční čáru soupeře. Míčové hry připomínají také starověcí filozofové Platon a Seneca, kteří si stěžují, že žáci místo studia se věnují kopání a běhu. První na území Evropy byla hra nazývaná harpastan, která se hrála většinou v Římě. Míč učaroval i tak slavným postavám, jako byli J. Caesar, A. Severus a Augustus. O harpastanu můžeme říci, že to byl protěk dnešního fotbalu. Z Říma se hra rozšířila spolu s výboji Caesara do Fallie /dnešní Francie/. V roce 55 před n. l. se vylodil také v Británii a je známo, že první fotbal v Londýně hráli římské legionáři. Podle starých záznamů hráli Římané harpastan ve městech Derby a Chester. Ze středověku se zachovalo málo záznamů o míčových hrách. Je zachován dokument, který se

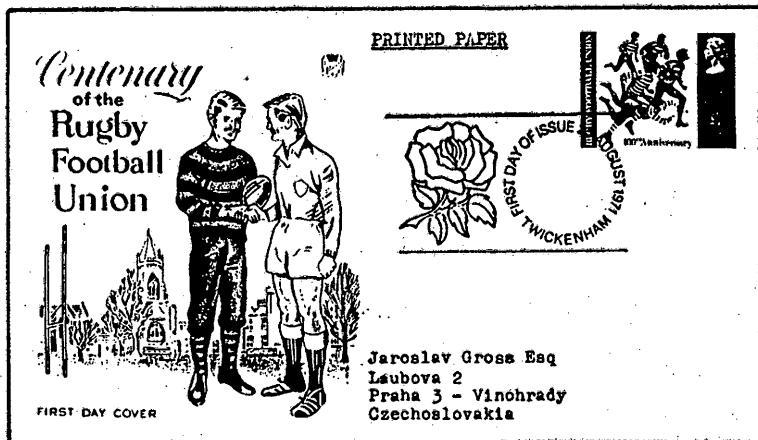
zmiňuje, že se v 9. st. hrálo první mezinárodní utkání v nám neznámé míčové hře mezi Anglií a Skotskem. Vše se odehrálo nedaleko Kildear Castle a Liddisdele ve Skotsku. Na každé straně se hry zúčastnilo 20 hráčů a Angličané zvítězili 3:2. V Bretani a Normandii se provozovala hra cheorale, hrálo se s dutým míčem, do kterého se kopalo. Hry se pořádaly pouze dvakrát do roka - na masopust a v první vánoční svátek. Byly už předchůdcem známé hry soule. Soule měla ale krátký život, hrála se zhruba v letech 1335-1349, kdy jí Karel V. zakázal. Ve středověké Itálii se proslavila hra calcio, hraná ve Florencii na náměstí Piazza dei Signori. Její začátky se vězí k roku 1415. Hrála ji hlavně šlechta při velkých slavnostech.

Nebyla to ale jediná míčová hra hraná v Itálii. V Padově se hrála hra, dost podobná rugby, podobně se hrálo i v Benátkách /1555/.

Nyní už ale přistupme k historickému vývoji fotbalu v Anglii, který začíná zhruba ve 12. století.

Ve 12. st. je připomínána další míčová hra - cheolare, hrála se dost tvrdě a živelně a tak jí Eduard II. v roce 1313 zakázal. Ale všechno bylo marné, zákazy nikdo nerespektoval, předchůdce dnešního fotbalu nastupoval své vítězné tažení. Hrálo se tajně na odlehlých místech, loukách a pastvinách. Ustáluje se počet hráčů, na každé straně stálo proti sobě 10 - 15 protivníků. Objevují se první rozhodčí /1590-1600/. V 17. st. se už v anglickém slovníku objevuje slovo football player - fotbalový hráč. Důkazem je hra W. Shakespeara Král Lear /1606/, kde je krátká zmínka o fotbale. V 18. století se fotbal začíná stávat populárním hlavně na univerzitách v Oxfordu, Cambridge, Etonu, Sheffieldu, Rugby a jinde. V městském muzeu v Oxfordu mají vystavený

plánek fotbalového hřiště z roku 1788. Počátkem 19. st. přivádějí k životu míčovou hru ve městě Rugby, která se rychle ujala. Podle města dostala svůj název a hraje se v celkem

nezměněné podobě dodnes.

V roce 1848 byly v Oxfordu vydány první fotbalová pravidla na světě, bohužel se nedochovaly. Fotbal se začal v první polovině 19. st. nezadržitelně šířit, už kolem roku 1850 existuje v Británii několik nezávislých fotbalových svazů, které se ale navzájem ignorovaly. Sílí hlasy po zdokonalení pravidel, za odstranění surovosti a hrubosti ze hry. První pravidla kopané napsal uppinghamský rektor Tring a byly na svou dobu velmi moderní a revoluční. Populární byl fotbal ve Skotsku, hlavně v

Edinburgu a Glasgowě, v roce 1860 vyšel v Edinburgu fotbalový zákoník, což byla obdoba dnešních pravidel. A to již začíná novodobá historie anglického, ale už i světového fotbalu.

ooo St. Kamenický oooooooooo

SPORTOVNÍ RAZÍTKA V ZAHRANIČÍ 1994 - pokračování

Do přehledu nejsou zařazena razítka, uveřejněná v předchozích číslech zpravodaje, např. MS v kopané 1994, razítka, jejichž vyobrazení se již léta nemění a také razítka, která nelze zveřejnit pro jejich špatnou reprodukční kvalitu.

BELGIE - Wewelgem - Mezinárodní cyklistický závod Gent - Wewelgem

ITÁLIE - Ancona - Finále italského fotbalového poháru Ancona - Sampdoria

FRANCIE - Wallers - 92. Mezinárodní cyklistický závod Paříž - Roubaix

IZRAEL - Tel-Aviv/Jaffa - Finále ME v basketbalu klubů

AUSTRÁLIE - Nundah - MS ve sportovní gymnastice 1994

AUSTRÁLIE - Melbourne - MS ve stolním tenise veteránů 1994

RAKOUSKO - Pressbaum - 24. Mezinárodní mistrovství v badmintonu

ŠPANĚLSKO - Vitoria - 25. výročí založení sportovního klubu MICHELIN

ITÁLIE - Montevarchi - MS v motokrosu třídy do 250 cm

ITÁLIE - Rovigo - 20. mezinárodní turnaj v ragby juniorů do patnácti let

POLSKO - Ustroń - Světový pohár v šachu nevidomých

SAN MARINO - San Marino - Velká cena San Marina Formule 1 v Imole

USA - Old Hickory - Golfový turnaj SARA LEE CLASSIC 1994

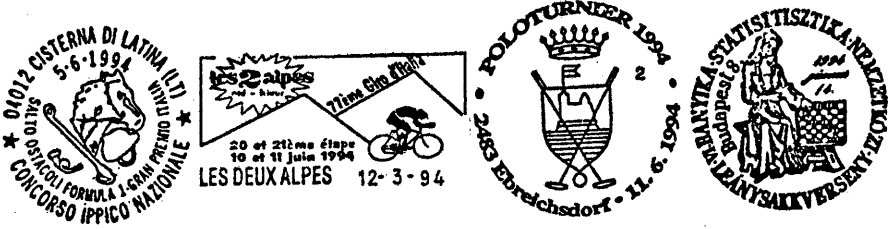
ITÁLIE - Verona - Mezinárodní turnaj ve stolním tenise veteránů EUROMASTER

ANGLIE - Wembley - Finále Poháru Fotbalové federace 1994

ITÁLIE - Arbatax - Evropská kvalifikace ve stolním tenise
 USA - Anaheim - „Anaheim Bullfrogs" mistry světa v hokeji na kolečkových bruslích

ITÁLIE - Cisterna/Latina - Velká cena Itálie v jezdeckví
 FRANCIE - Le Deux Alpes - 77. Giro d'Italia 1994 /strojové/
 RAKOUSKO - Ebereichsdorf - Turnaj v jezdeckém pólu
 MAĎARSKO - Budapest - Mezinárodní ženský šachový turnaj BARANYIKA

oooooooooooooooooooooooooooooooooooo ing. František Vokoun ooooooooo

OLYMPSPORT je zpravodaj České národní asociace pro olympijskou a sportovní filatelii.

Předseda OS ing J.PETRÁSEK, POB 13, 282 23, Český Brod
 Místopředseda OS F.SOPKO, Švermova 3, 083 01, Sabinov
 Redaktor OS R.JÁSEK, Havlíčkova 271, 281 21, Červené Pečky
 Jednatel OS ing Z.SLOVÁČEK, Resslova 2257, 530 02, Pardubice
 Pokladníci OS B.POLÁK, POB 47, 150 00, Praha 5
 P.ONDRÁŠKA, Znievská 3, 851 06, Bratislava

Podávání novinových zásilek povoleno ObSP Pardubice
 č.j. PP/1 - 3671/92 ze dne 12.11.1992